

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2023.03(161).10
УДК: 378.147:355.232

Боровик М. О.,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету № 3 (Превентивної діяльності)
Харківського національного університету внутрішніх справ,
Березяк К. М.,
старший викладач кафедри практичної психології та педагогіки,
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності,
Колісниченко В. В.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету № 3 (Превентивної діяльності)
Харківського національного університету внутрішніх справ,
Іванченко О. М.,
викладач кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки Харківського національного університету
внутрішніх справ,
Магмет Т. М.,
викладач кафедри вогневої та спеціальної підготовки факультету службово-бойової діяльності НГУ
Київського інституту Національної гвардії України,
Ковач Ш. А.,
старший викладач кафедри фізичного виховання ДВНЗ, «Ужгородський національний університет»

СУКУПНІСТЬ КОМПОНЕНТІВ ПСИХОФІЗИЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ПРЕДСТАВНИКІВ ІНСТИТУЦІЙ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ ІЗ ПРАВООХОРОННИМИ ФУНКЦІЯМИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ, ЯК ОСНОВА ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ СБД

Підсумовуючи результати моніторингу спеціалізованих Інтернет-джерел, беручи до уваги результати аналізу науково-методичної та довідкової літератури встановлено, що актуальним питанням розроблення та апробації педагогічних моделей (технологій), методик, педагогічних умов формування психофізичної готовності майбутніх офіцерів інституцій сектору безпеки і оборони України із правоохоронними функціями до застосування стрілецької зброї – присвячено недостатню кількість наукових праць, це у свою чергу підкреслює актуальність і практичну складову обраного напрямку наукової розвідки.

Головною метою дослідження є апробація напрямків удосконалення компонентів психофізичної готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до застосування табельної вогнепальної зброї. Методи дослідження: абстракції, вимірювання, експертного оцінювання, опитування, порівняння, спостереження (математичної статистики) тощо.

В процесі дослідно-аналітичної роботи розроблено та апробовано напрямки удосконалення компонентів психофізичної готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до застосування табельної вогнепальної зброї (ВЗ). З урахуванням змісту освітньо-професійних програм підготовки майбутніх офіцерів-правоохоронців, практичного досвіду отриманого представниками інституцій сектору безпеки і оборони України під час збройного опору повномасштабного вторгнення російської федерації, було виокремлено й науково обґрунтовано напрямки вдосконалення компонентів психофізичної готовності представників досліджуваної категорії до застосування ВЗ, а саме, як окремі компоненти постають психологічна та бойова готовність. У свою чергу бойова готовність складається: з фізичної (спеціальної фізичної), вогневої, тактико-спеціальної та ситуативної готовності. Експериментально доведено ефективність впровадження напрямків удосконалення компонентів психофізичної готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до застосування ВЗ, зокрема з'ясовано, що в ході експерименту значно зменшилася кількість здобувачів експериментальної групи із низьким рівнем сформованості (на 43 %), водночас збільшилася кількість респондентів, які мають високий рівень сформованості психофізичної готовності до застосування ВЗ (на 16 %). Результати теоретичного дослідження впроваджені в систему спеціальної фізичної та вогневої підготовки (професійної освіти) курсантів: Харківського національного університету внутрішніх справ та Київського інституту Національної гвардії України.

Перспективи подальших досліджень у обраному напрямку наукової розвідки передбачають удосконалення системи спеціальної фізичної підготовленості майбутніх поліцейських із акцентованим використанням спеціальних смуг перешкод.

Ключові слова: готовність, майбутні офіцери, психофізична підготовленість, рухові навички, спеціальна фізична підготовка, стрілецька зброя, фізичні вправи, фізична підготовка, функціональні комплекси

Borovyk Mykola, Bereziak Kseniia, Kolisnichenko Vladyslav, Ivanchenko Olena, Magmet Taras, Kovach Shandor. A set of components of psychophysical readiness of representatives of security and defense sector institutions of Ukraine with law enforcement functions for the use of small arms, as the basis of personal safety in extreme conditions of SCA. Summarizing the results of the monitoring of specialized Internet sources, taking into account the results of the analysis of scientific and methodological and reference literature, it was established, that the urgent issue of the development and approval of pedagogical models (technologies), methods, pedagogical conditions for the formation of psychophysical readiness of future

officers of institutions of the security and defense sector of Ukraine with law enforcement functions for the use of small arms is devoted to the insufficient number of scientific works, this, in turn, emphasizes the relevance and practical component of the chosen direction of scientific research.

The main goal of the study is to test directions for improving the components of the psychophysical readiness of future law enforcement officers to use service firearms. Research methods: abstraction, measurement, expert evaluation, survey, comparison, observation (mathematical statistics), etc.

In the process of research and analytical work, directions for improving the components of psychophysical readiness of future law enforcement officers for the use of service firearms were developed and tested. Taking into account the content of educational and professional training programs for future law enforcement officers, the practical experience gained by representatives of the institutions of the security and defense sector of Ukraine during armed resistance to the full-scale invasion of the Russian Federation, directions for improving the components of the psychophysical readiness of representatives of the studied category to use firearms were identified and scientifically substantiated, that is, psychological and combat readiness appear as separate components. In turn, combat readiness consists of: from physical (special physical), fire, tactical-special and situational readiness. The effectiveness of the implementation of directions for improving the components of the psychophysical readiness of future law enforcement officers for the use of firearms has been experimentally proven, in particular, it was found that during the experiment, the number of Eg acquirers with a low level of formation decreased significantly (by 43%), while at the same time, the number of respondents with a high level of formation of psychophysical readiness to use of firearms increased (by 16%). The results of the theoretical research are implemented in the system of special physical and fire training (professional education) of cadets: Kharkiv National University of Internal Affairs and Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine.

Prospects for further research in the chosen field of scientific intelligence provide for the improvement of the system of special physical training of future police officers with an emphasis on the use of special obstacle courses.

Keywords: готовність, майбутні офіцери, психофізична підготовленість, рухові навички, спеціальна фізична підготовка, стрілецька зброя, фізичні вправи, фізична підготовка, функціональні комплекси

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Загальновідомо, що упродовж тривалого часу, застосування вогнепальної зброї було прерогативою армійських збройних формувань. Однак з плином часу ситуація вкрай змінилась, так, як на сьогоднішній день вогнепальна зброя, спеціальні засоби, та індивідуальні засоби захисту стали невід'ємними складовими екіпіровки правоохоронців, зокрема – поліцейських, що пов'язано з основними функціями покладених на Національну поліцію України.

Виконання поліцейськими завдань за призначенням нерідко відбувається в екстремальних умовах, за яких вірогідність застосування табельної вогнепальної зброї є досить високою, ключове місце при цьому відіграють правові і психофізичні компоненти. Сучасна концепція правоохоронної діяльності передбачає те, що на сьогоднішній день поліцейський постає в якості окремої бойової одиниці, яка здатна діяти в умовах реальної загрози. В зв'язку з цим актуальності набуває ретельне дослідження техніко-тактичних характеристик сучасних зразків вогнепальної зброї, правових підстав її застосування, а також тактики дій правоохоронців в умовах ближнього бою із озброєним злочинцем.

Необхідно підкреслити, що в умовах воєнного стану, також актуальності набуває питання формування високої психофізичної готовності поліцейських до застосування табельної вогнепальної зброї (ВЗ) в екстремальних умовах службово-бойової діяльності (СБД). У свою чергу, ефективне та надійне застосування ВЗ залежить від дотримання базових принципів особистої безпеки. Крім цього важливим є питання захисту життя, здоров'я та майна громадян від злочинців (правопорушників тощо). Саме тому одним із ключових питань в розрізі професійної підготовки поліцейських, зокрема майбутніх офіцерів-правоохоронців – є вдосконалення їхньої психофізичної готовності.

Дослідження виконано відповідно до **плану науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт:** кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету №3 Харківського національного університету внутрішніх справ; кафедри вогневої та спеціальної підготовки факультету службово-бойової діяльності НГУ Київського інституту Національної гвардії України, а також профільних кафедр закладів вищої освіти відповідно до договорів про міжкафедральну співпрацю (ініціативний проєкт «Табельна зброя»).

Аналіз останніх досліджень і публікацій (1 етап, січень – березень 2022 р.) дозволив визначити низку учених: І. Ковальова, Є. Гововського, А. Пашуби, В. Самойленка, В. Толокнеєва [1], Ю. Самсонова, Н. Партико, К. Дяченка, М. Курилова, Б. Кушнар'ова, А. Хоменка [2], В. Ягодзінського, І. Діуца, С. Ворока, Д. Барковського, С. Іванова, Я. Слівінського, М. Родіонова, В. Стасюка, Л. Ареф'євої, О. Плющаків [3] й інших фахівців: О. Баркасі, О. Богданюка, М. Ковалю, М. Медвідя, С. Полторака, Д. Швеця – які у своїх працях висвітлили актуальні питання організації системи професійної освіти майбутніх офіцерів інституцій СБОУ.

Цікавими за своїм змістом та сутнісними характеристиками є напрацювання учених: В. Пронтенка, О. Старчука, О. Гусака, А. Дятела, І. Хлібовича, К. Плеви, О. Рябухи [4], О. Khatsaiuk, М. Medvid, В. Maksymchuk, О. Kurok, Р. Dziuba, V. Tyurina, Р. Chervonyi, О. Yevdokimova, М. Levko, І. Demchenko, N. Maliar, Е. Maliar, І. Maksymchuk [5], В. Пронтенка, О. Федченка, Ю. Корнійчука, О. Крука, О. Запорожанова, В. Сівакова, І. Костюшка, О. Плющаків [6] та інших фахівців обраного напрямку наукової розвідки: Д. Грищенка, О. Петрачкова, Г. Сухоради, А. Турчинова, Ю. Фіногенова, В. Шемчука – які у своїх працях розкрили особливості побудови ефективних педагогічних умов, педагогічних моделей (технологій), методик тощо, які забезпечують формування готовності представників досліджуваної категорії до професійної діяльності із акцентованим використанням засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки.

Не менш цікавими, виконаними на високому науково-методичному рівні є напрацювання: С. Русанівського, О. Федченка, О. Крука, С. Олексійчука, Р. Лисика, В. Штоми, С. Безпалого [7], Н. Лавриненко, Н. Партико, А. Ребрини, І. Савки, А. Ребрини [8], Н. Височіної, Л. Гуніної, О. Хацяюка, Л. Котляренко, Р. Головащенко, А. Івченко [9] та інших учених

і практиків: О. Гринчука, О. Колісніченка, В. Колесніка, Ю. Лісніченка, А. Стадника, М. Товми – у яких окреслені основні шляхи вирішення проблемних питань формування психофізичної готовності майбутніх офіцерів інституцій СБОУ в системі їхньої професійної освіти до дій в екстремальних умовах службово-бойової діяльності.

Підсумовуючи результати моніторингу спеціалізованих Інтернет-джерел, беручи до уваги результати аналізу науково-методичної та довідкової літератури встановлено, що актуальним питанням розроблення та апробації педагогічних моделей (технологій), методик, педагогічних умов формування психофізичної готовності майбутніх офіцерів інституцій сектору безпеки і оборони України із правоохоронними функціями до застосування стрілецької зброї – присвячено недостатню кількість наукових праць, це у свою чергу підкреслює актуальність і практичну складову обраного напрямку наукової розвідки.

Мета статті. Головною метою дослідження є апробація напрямків удосконалення компонентів психофізичної готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до застосування табельної вогнепальної зброї.

Для досягнення мети дослідження планувалося вирішити наступні завдання:

- провести аналіз науково-методичної літератури у напрямі організації системи професійної освіти майбутніх офіцерів інституцій СБОУ;

- визначити ефективні педагогічні умови, педагогічні моделі (технології), методики, які забезпечують формування готовності представників досліджуваної категорії до професійної діяльності із акцентованим використанням засобів фізичної та спеціальної фізичної підготовки;

- здійснити аналіз спеціальної та довідкової літератури у напрямі формування психофізичної готовності майбутніх офіцерів інституцій СБОУ в системі їхньої професійної освіти до дій в екстремальних умовах службово-бойової діяльності.

Методи дослідження: аналіз та узагальнення результатів спеціальної навчально-методичної, науково-методичної та довідкової літератури (спеціальних Інтернет-ресурсів), методи математико-статистичної обробки результатів (метод χ^2 -квадрат розподілу).

Виклад основного матеріалу дослідження. В процесі подальшої дослідно-аналітичної роботи (2 етап, квітень – травень 2022 р.) членами науково-дослідної групи проаналізовано низку спеціальної науково-методичної літератури: В. Малічевський [10], М. Логачев [11], І. Клименко [12]. Враховуючи сутнісні характеристики наукових поглядів зазначених вище учених (беручи до уваги наявний досвід бойових дій, а також забезпечення громадської безпеки) нами розроблено авторську модель компонентів психофізичної готовності поліцейських до застосування ВЗ (Рис. 1.).

Наступний блок другого етапу передбачав проведення моніторингу спеціалізованих Інтернет-джерел (аналіз науково-методичної та спеціальної літератури) [13-16] у напрямі формування психологічної готовності представників інституцій СБОУ до застосування ВЗ у різних умовах СБД. Нами встановлено, що на ефективність ведення стрільби з табельної вогнепальної зброї впливають окремі функції головного мозку: пам'ять; асоціативні процеси; діяльність рецепторів, які сприймають зовнішні подразники; свідоме керування м'язами; хімічні процеси у організмі тощо.

Рис. 1. Авторська модель компонентів психофізичної готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців (поліцейських різних категорій, військовослужбовців НГУ) до застосування ВЗ в процесі (професійної освіти) фахової підготовки

На підставі вище викладеного доцільно констатувати, що фізична готовність поліцейського (правоохоронців інституцій СБОУ) до застосування ВЗ – полягає в достатньому рівні розвитку фізичних якостей (фізична витривалість, сила, бистрота, гнучкість, координація рухів), що дозволить йому ефективно приймати стрілецькі (бойові) стійки, вчасно здійснювати заміну магазинів, оперативно проводити зміну позицій для ведення стрільби тощо. Важливим є те, що на ефективне застосування поліцейським ВЗ впливає достатній рівень розвитку витривалості, спритності та координації рухів.

Розглянемо ряд спеціально-підготовчих вправ, які виконуються з вогнепальною зброєю і спрямовані на засвоєння техніки та тактики бойової стрільби. Спеціальні підготовчі вправи класифікують на формуючі і розвиваючі. Формуючі вправи закріплюють навички виконання влучного пострілу. У свою чергу розвиваючі – забезпечують

вдосконалення фізичних (спеціальних фізичних) та психологічних якостей стрільця. Перелічені вище категорії вправ виконуються комплексно, що пов'язано із їхньою взаємопов'язаністю. До них належать наступні вправи (виконуються з незарядженою зброєю): тривале перебування в положенні напоготові без зброї, зі зброєю в різних стійках (лежачи, стоячи, з коліна) без прицілювання; тривале перебування в позі напоготові з обтяженою зброєю, або полегшеною зброєю (1,5-2 ваги зброї) без прицілювання; тривале утримання зброї в точці прицілювання; імітація пострілу; імітація пострілу з полегшеним чи посиленним спуском.

До вправ, які відпрацьовуються в процесі бойової стрільби належать: стрільба по мішені зменшених розмірів; стрільба по мішенях, розташованих на різній висоті; стрільба з виконанням різноманітних способів управління спуском; виконання пострілів з мінімальною кількістю патронів (за вказівкою інструктора / викладача); стрільба із різними проміжками відпочинку між серіями; стрільба у положенні сидячи; стрільба з різних дистанцій.

Тактико-спеціальна готовність поліцейського до застосування ВЗ – є сукупністю знань, вмінь, та навичок яким він користується під час застосування ВЗ в умовах: патрулювання (пішого, рухомого), огляду будівлі (зовнішнього, внутрішнього), зупинки транспортного засобу (з невідомим, та високим ризиком), проведенням евакуації потерпілого, з дотримання тактичних принципів таких як: психологія переможця, контакт прикриття, правило «один плюс один», укриття-прикриття, час-відстань, сигнал небезпеки, усні команди тощо.

Вибір цілі поліцейським, має відбуватись за принципом: відкриття вогню відносно злочинця, який озброєний автоматичною зброєю, що знаходиться зі зброєю найближче. При цьому дії поліцейського мають бути несподіваними та агресивними для противника; швидкість застосування ВЗ має бути максимальною, але не на шкоду влучності та акуратності; несподіваність дій повинна бути забезпечена проведенням відволікаючих дій. У свою чергу, ситуативна готовність, постає, як заключний етап формування готовності до застосування ВЗ поліцейськими і полягає у вирішенні відповідних ситуативних (квестових) завдань. У цьому контексті слід зауважити, що відпрацювання практичних навичок під час типових завдань службової діяльності (сценаріїв) можливе за умови залучення до цього процесу спеціально підготовлених акторів, які виконують роль у ситуаціях сімейної сварки, під час затримань, групових порушень публічного порядку, зупинки транспортного засобу, тощо. З метою ефективного опанування алгоритмами дій поліцейського, правоохоронцям різних категорій пропонують комплекс ситуаційних завдань, вирішення яких вимагає знань та вмінь з фізичної (спеціальної фізичної), тактичної, вогневої підготовки, а також юридичних і психологічних засад професійної діяльності представників досліджуваної категорії.

У динаміці 3 етапу (червень 2022 р. – лютий 2023 р.) здійснено перевірку ефективності запропонованих нами напрямків вдосконалення компонентів психофізичної готовності поліцейських до застосування ВЗ.

Незалежні змінні: компоненти психофізичної готовності поліцейських до застосування ВЗ. Залежна змінна: рівень сформованості готовності представників досліджуваної категорії до застосування ВЗ. Учасники експерименту: курсанти факультету №3 Харківського національного університету внутрішніх справ (n=46 чол.) та курсанти Київського інституту Національної гвардії України (n=32 чол.).

Представників досліджуваної категорії було розподілено на контрольну (Кг, n=39 чол.) та експериментальну (Ег, n=39 чол.) групи. Необхідно підкреслити, що курсанти Кг та Ег суттєво не розрізнялися за рівнем готовності до застосування ВЗ, завдяки чому була забезпечена однорідність складу груп на початку проведення педагогічного експерименту. Надалі з дотриманням теоретичних положень нами було проведено дослідно-експериментальну роботу у три етапи: константувальний, формувальний та контрольний.

Розглянемо результати константувального етапу експериментального дослідження, оцінювання якого передбачало:

- здійснення перевірки сформованості теоретичних знань (знання правових підстав застосування вогнепальної зброї, міри безпеки під час поводження з вогнепальною зброєю тощо);

- визначення рівня сформованості практичних навичок застосування ВЗ (відповідно до Наказу МВСУ від 26.04.2019 р. № 334 «Про затвердження Курсу стрільб для поліцейських та Норм витрат, боєприпасів, пострілів, вибухових пакетів і гранат поліцейськими під час проведення практичних стрільб, вирішення ситуативних завдань»).

Результати комплексного оцінювання психофізичної готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до застосування ВЗ наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Результати комплексного оцінювання психофізичної готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до застосування ВЗ

Рівні сформованості	Групи курсантів					
	Кг, n=39 чол.			Ег, n=39 чол.		
	до експ., %	напр. експ., %	дин., чол., %	до експ., %	напр. експ., %	дин., чол., %
«високий»	7/18	9/23	2/5	6/15	12/31	6/16
«середній»	9/23	11/28	2/2	10/26	17/43	7/17
«достатній»	6/15	10/26	4/11	5/13	9/23	4/10
«низький»	17/44	9/23	-8/-21	18/46	1/3	-17/-43

Згідно з узагальненими даними, отриманими під час контрольного етапу дослідження, сформованість психофізичної готовності курсантів досліджуваної категорії до застосування ВЗ суттєво відрізняється від початкових даних за всіма показниками, що свідчить про ефективність визначених нами напрямків вдосконалення зазначених вище домінуючих компонентів. Згідно з наведеними даними (табл. 1), у курсантів Ег помітні значні позитивні зміни у рівні сформованості психофізичної готовності до застосування ВЗ, у той час як у Кг зміни цих ознак є несуттєвими.

Висновки і перспективи подальших розвідок у цьому напрямку. В процесі дослідно-аналітичної роботи розроблено та апробовано напрямки удосконалення компонентів психофізичної готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до застосування табельної вогнепальної зброї. З урахуванням змісту освітньо-професійних програм підготовки майбутніх офіцерів-правоохоронців, практичного досвіду отриманого представниками інституцій сектору безпеки і оборони України під час збройного опору повномасштабного вторгнення російської федерації, було виокремлено й науково обґрунтовано напрямки вдосконалення компонентів психофізичної готовності представників досліджуваної категорії до застосування ВЗ, а саме, як окремі компоненти постають психологічна та бойова готовність. У свою чергу бойова готовність складається: з фізичної (спеціальної фізичної), вогневої, тактико-спеціальної та ситуативної готовності. Експериментально доведено ефективність впровадження напрямків вдосконалення компонентів психофізичної готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до застосування ВЗ, зокрема з'ясовано, що в ході експерименту значно зменшилася кількість здобувачів Еґ із низьким рівнем сформованості (на 43 %), водночас збільшилася кількість респондентів, які мають високий рівень сформованості психофізичної готовності до застосування ВЗ (на 16 %).

Результати теоретичного дослідження впроваджені в систему спеціальної фізичної та вогневої підготовки (професійної освіти) курсантів: Харківського національного університету внутрішніх справ та Київського інституту Національної гвардії України. Перспективи подальших досліджень у обраному напрямі наукової розвідки передбачають удосконалення системи спеціальної фізичної підготовленості майбутніх поліцейських із акцентованим використанням спеціальних смуг перешкод.

Література

1. Ковальов І.М., Гоговський Є.В., Пашуба А.С., Самойленко В.М., Толокнєєв В.О. Педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до виконання завдань за призначенням у системі тактико-спеціальної підготовки. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2022. – Вип. 48 (2). С. 166-173.
2. Самсонов Ю., Партико Н., Дяченко К., Курилов М., Кушнарьов Б., Хоменко А. Результати дослідно-експериментальної перевірки педагогічних умов формування готовності майбутніх офіцерів до бойового застосування ПТРК «ФАГОТ» із використанням засобів СФП. *Військова освіта*. Київ, 2021. – Вип. 32 (44). С. 231-247.
3. Ягодзінський В.П., Діуца І.В., Ворок С.С., Барковський Д.О., Іванов С.В., Слівінський Я.С., Родіонов М.О., Стасюк В.М., Арефьєва Л.П., Плющаківа О.В. Взаємозв'язок між показниками фізичної та бойової підготовки у курсантів-десантників. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Київ, 2022. – Вип. 12 (158). С. 165-168.
4. Пронтенко В., Старчук О., Гусак О., Дятел А., Хлібович І., Плева К., Рябуха О. Вплив засобів спеціальної фізичної підготовки на формування фізичної готовності майбутніх офіцерів до професійно-бойової діяльності. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Київ, 2022. – Вип. 10 (141). С. 106-110.
5. Khatsaiuk, O., Medvid, M., Maksymchuk, B., Kurok, O., Dziuba, P., Tyurina, V., Chervonyi, P., Yevdokimova, O., Levko, M., Demchenko, I., Maliar, N., Maliar, E., & Maksymchuk, I. (2021). Preparing Future Officers for Performing Assigned Tasks through Special Physical Training. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 13 (2), 457-475. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/431>.
6. Пронтенко В.В., Федченко О.С., Корнійчук Ю.М., Крук О.М., Запорожанов О.М., Сіваков В.П., Костюшко І.А., Плющаківа О.В. Формування фізичної готовності курсантів до професійної діяльності у процесі спеціальної фізичної підготовки. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Київ, 2021. – Вип. 6 (137). С. 92-96.
7. Русанівський С., Федченко О., Крук О., Олексійчук С., Лисик Р., Штома В., Безпалій С.М. Характеристика психоемоційного стану майбутніх поліцейських у процесі занять боротьбою самбо. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. Київ, 2020. – Вип. 5 (125). С. 132-135.
8. Лавриненко Н.Ю., Партико Н.В., Ребрина А.А., Савка І.М., Ребрина А.А. Формування професійних компетентностей у майбутніх військових перекладачів для дій в умовах значного психофізичного навантаження. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. Запоріжжя, 2020. – Вип. 73 (2). С. 69-76.
9. Височіна Н., Гуніна Л., Хацаюк О., Котляренко Л., Головащенко Р., А. Івченко. Модель психофізичної готовності майбутніх офіцерів до виконання завдань за призначенням. *Військова освіта*. Київ, 2021. – Вип. 1 (43). С. 24-43.
10. Малічевський В.І. Психологічні методи вогневої підготовки в підрозділах органів внутрішніх справ МВС України: дис. ... канд. юрид. наук : 19.00.06. Київ, 2003. 263 с.
11. Логачев М.Г. Правові та психологічні аспекти застосування поліцією вогнепальної зброї. *Право та безпека*. Харків, 2017. – Вип. 4. С. 199-204.
12. Клименко І.В. Психологічні засади професійної підготовки поліцейських: монографія. Харків : Фоліо, 2018. 424 с.
13. Ковальов І.М.; Боровик М.О.; Константинов Д.В.; Надутий А.В. Атлетизм у системі фізичної підготовки поліцейських: метод. рек.. Харків : ХНУВС, 2022. 137 с.
14. Боровик М., Партико Н., Хацаюк О. Спеціальна фізична підготовка майбутніх офіцерів поліції: монографія. Лондон-Кишинів : Dodo Books Indian Ocean Ltd, 2022. 85 с.
15. Євдокімова О.О. Специфіка формування психологічної стійкості у поліцейських у процесі професійної підготовки. *Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України*. Харків, 2018. – Вип. 6. С. 63-66.

16. Моргунів О.А., Ярещенко О.А. Колесніков В.В. Комплекси вправ для розвитку силових здібностей курсантів ХНУВС під час самостійної підготовки: метод. рек.. Харків : ХНУВС, 2011. 40 с.

17. Ігнатенко Н.В. Розвиток фізичної витривалості студентів вищих навчальних закладів з використанням різних рухових режимів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2015. 18 с.

References

1. Kovalev I.M., Hogoivskyi E.V., Pashuba A.S., Samoilenko V.M., Tolokneev V.O. Pedagogical conditions for the formation of the readiness of future law enforcement officers to perform assigned tasks in the system of tactical and special training. Pedagogy of creative personality Formation in higher and secondary schools. Zaporizhzhia, 2022. – Issue 48 (2). p. 166-173.

2. Samsonov Yu., Partiko N., Dyachenko K., Kurilov M., Kushnaryov B., Khomenko A. Results of experimental and experimental verification of pedagogical conditions for the formation of readiness of future officers for the combat use of ATGM "FAGOT" using SFT means. Military education. Kyiv, 2022. – Issue 32 (44). p. 231-247.

3. Yagodzinskyi V.P., Diutsa I.V., Vorok S.S., Barkovskyi D.O., Ivanov S.V., Slivinskyi J.S., Rodionov M.O., Stasyuk V.M., Arefieva L.P., Plyuschkova O.V. The relationship between indicators of physical and combat training in paratrooper cadets. Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series № 15. Scientific and pedagogical problems of Physical culture (Physical culture and sports). Kyiv, 2022. – Issue 12 (158). p. 165-168.

4. Pronenko V., Starchuk O., Husak O., Dyatel A., Khlbovych I., Pleva K., Ryabukha O. The effect of special physical training on the formation of physical readiness of future officers for professional combat activities. Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series № 15. Scientific and pedagogical problems of Physical culture (Physical culture and sports). Kyiv, 2022. – Issue 10 (141). p. 106-110.

5. Khatsaiuk, O., Medvid, M., Maksymchuk, B., Kurok, O., Dziuba, P., Tyurina, V., Chervonyi, P., Yevdokimova, O., Levko, M., Demchenko, I., Maliar, N., Maliar, E., & Maksymchuk, I. (2021). Preparing Future Officers for Performing Assigned Tasks through Special Physical Training. Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala, 13 (2), 457-475. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/431>.

6. Pronenko V.V., Fedchenko O.S., Korniychuk Yu.M., Kruk O.M., Zaporozhanov O.M., Sivakov V.P., Kostyushko I.A., Plyuschkova O.V. Forming the physical readiness of cadets for professional activity in the process of special physical training. Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series № 15. Scientific and pedagogical problems of Physical culture (Physical culture and sports). Kyiv, 2021. – Issue 6 (137). p. 92-96.

7. Rusanivskyi S., Fedchenko O., Kruk O., Oleksiuchuk S., Lysyk R., Shtoma V., Bezpalii S.M. Characterization of the psycho-emotional state of future policemen in the process of sambo wrestling. Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series № 15. Scientific and pedagogical problems of Physical culture (Physical culture and sports). Kyiv, 2020. – Issue 5 (125). p. 132-135.

8. Lavrynenko N.Yu., Partiko N.V., Rebrina A.A., Savka I.M., Rebrina A.A. Formation of professional competences in future military interpreters for actions in conditions of significant psychophysical stress. Pedagogy of creative personality Formation in higher and secondary schools. Zaporizhzhia, 2020. – Issue 73 (2). p. 69-76.

9. Vysochina N., Gunina L., Khatsayuk O., Kotlyarenko L., Golovashchenko R., A. Ivchenko. A model of psychophysical readiness of future officers to perform assigned tasks. Military education. Kyiv, 2021. – Issue 1 (43). p. 24-43.

10. Malichevskyi V.I. Psychological methods of fire training in internal affairs units of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine: thesis. ... candidate law Sciences: 19.00.06. Kyiv, 2003. 263 p.

11. Logachev M.G. Legal and psychological aspects of police use of firearms. Law and security. Kharkiv, 2017. – Issue 4. P. 199-204.

12. Klymenko I.V. Psychological principles of professional training of police officers: monograph. Kharkiv: Folio, 2018. 424 p.

13. Kovalev I.M., Borovyk M.O., Konstantinov D.V., Puffy A.V. Athleticism in the system of physical training of police officers: method. rec.. Kharkiv: KhNUVS, 2022. 137 p.

14. Borovyk M., Partiko N., Khatsaiuk O. Special physical training of future police officers: monograph. London-Chisinau: Dodo Books Indian Ocean Ltd, 2022. 85 p.

15. Yevdokimova O.O. The specifics of the formation of psychological stability in police officers in the process of professional training. Training of police officers in the conditions of reforming the system of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. Kharkiv, 2018. – Issue 6. P. 63-66.

16. Morgunov O.A., Yareshchenko O.A. Kolesnikov V.V. Complexes of exercises for the development of strength abilities of KhNUVS cadets during independent training: method. rec. Kharkiv: KhNUVS, 2011. 40 p.